

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-79/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-11/24-J

Název	Základní škola a mateřská škola Častrov, okres Pelhřimov
Sídlo	394 63 Častrov 104
E-mail	skolacastrov@seznam.cz
IČO	71 001 263
Identifikátor	600 061 256
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Pospíšil
Zřizovatel	Obec Častrov
Místo inspekční činnosti	Častrov 104 a 132
Inspekční činnost na místě	17., 19. a 22. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Častrov, okres Pelhřimov (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Základní škola je dvoutrídni a poskytuje vzdělávání 18 žákům 1. až 4. ročníku. Mateřská škola je jednotřídní a zajišťuje předškolní vzdělávání pro 24 dětí. Základní škola eviduje dva žáky a mateřská škola jedno dítě s podpůrnými opatřeními. Školní družina poskytuje zájmovou činnost 18 žákům. Od poslední inspekční činnosti se počet dětí a žáků zvyšuje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel v rámci koncepčních záměrů rozvoje školy detailně zmapoval oblasti její činnosti a konkretizoval stanovené reálné cíle. Postupně se dílčími kroky nastavené záměry daří plnit (např. stabilizovat pedagogický sbor, vytváření rodinného klimatu školy, udržovat dobré vztahy se zákonnými zástupci a veřejností). Promyšleně uplatňovaný styl vedení, založený na principu vzájemného respektu a otevřené komunikace všech účastníků vzdělávání, se pozitivně promítá do příznivého pracovního klimatu školy.

Mezi koncepční záměry, které se dosud nepodařilo splnit, patří zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy a prostorové podmínky školní družiny. Dlouhodobou vizí vedení školy je úprava a využití rozsáhlých půdních prostor školy.

Z hlediska organizační struktury je systém řízení funkční. Vedení pedagogického sboru je založeno na každodenním neformálním kontaktu zaměstnanců a vzájemné spolupráci všech aktérů. Pozitivem jsou vzájemné hospitace učitelek v mateřské škole. Při následných evaluačních rozhovorech si neformálně poskytují účelné zpětné vazby.

Společná jednání pedagogů základní a mateřské školy jsou pravidelně realizována. Posouzení kvality vzdělávání v základní škole provádí ředitel (bez písemného záznamu), vzdělávání v mateřské škole hodnotí vedoucí učitelka. Nastavený systém hospitační činnosti není celkově efektivní, vedením školy není důsledně sledováno dodržování konkrétních doporučení jednotlivcům.

Ke komunikaci mezi účastníky vzdělávání je účelně využíván školní informační systém (např. žákovské knížky, nástěnky, výpočetní technika, telefon) a osobní návštěvy zákonných zástupců. Záměry metodického sdružení školy v organizaci výuky se účinně projevují při volbě výchovných a vzdělávacích strategií. Chybí však důslednější práce se stanovením vzdělávacích cílů hodin, případně bloků hodin, a vedení žáků ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Pedagogický sbor je věkově vyvážený a stabilní, což umožňuje účelné předávání zkušeností. V mateřské škole byl posílený o asistentku pedagoga. Vedení nevyvíjí snahu o získání kvalifikovaných pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole není cíleně řízeno, má pouze individuální charakter a spočívá v samostudiu pedagogů.

Spolupráce mezi mateřskou a základní školou je účelně nastavena. Dlouhodobě se daří zajistit bezproblémový přechod dětí od předškolního vzdělávání k povinné školní docházce. S dostatečným předstihem jsou na to připravovány i za účelné a promyšlené spolupráce žáků školy.

Materiální podmínky umožňují realizovat školní vzdělávací programy. V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V mateřské škole probíhalo vzdělávání v klidné, přátelské a vřidné atmosféře. Děti byly vedeny k aktivní spolupráci, trpělivosti, sebekontroly a ohleduplnosti. Úkoly byly zadávané jasně a srozumitelně. Nabízená činnost rozvíjela dětskou tvořivost a fantazii. Ustanovená pravidla třídy a pracovní návyky účastníků vhodně podporovaly bádání, objevování a experimentování. Učitelky vedly děti ke spolupráci a soustředěnosti, všechny děti byly aktivně zapojené do činností. Výuka byla diferencovaná, přiměřená věku a schopnostem. Individuální tempo každého dítěte bylo respektováno, skupinová i společná práce byla efektivně měněna a vedla k soustředěnosti a zaujetí dětí.

Při pobytu dětí venku byla vhodně a cíleně využívána okolní příroda k rozvoji enviromentální výchovy. V závěrech řízených činností učitelky vždy zhodnotily průběh vzdělávání především pozitivním hodnocením v podobě pochvaly a povzbuzením za úspěch i snahu. Nechybělo ani sebehodnocení dětí, které bylo velmi promyšleně doplněno otázkami, rozvíjelo fantazii a přemýšlení nad vlastním názorem dětí. K sebeobsluze byly vhodně vedeny i mladší děti, všechny ji velmi dobře zvládaly. V době stolování ve společné jídelně byla udržována příjemná a klidná atmosféra. Dodržování dobře nastavených pravidel vedlo ke vzájemnému respektování dětí. Promyšleně byly vedeny ke správným způsobům užití hraček, pomůcek a vybavení, stejně tak jako k jejich důslednému úklidu. Odpolední odpočinek probíhal individuálně. Pro předškoláky byly připraveny pracovní listy s úkoly a aktivitami cílenými na vstup do základní školy. Efektivní spolupráce asistentky pedagoga s učitelkami měla pozitivní dopad na práci s dětmi, jejich soustředěnost a rozvoj zájmu o činnosti ve vzdělávání.

V základní škole vyučující promyšleně rozvíjeli jak prohlubování znalostí a dovedností žáků, tak i jejich postoje. Pozitivním znakem byla příjemná edukační atmosféra a klidné pracovní klima. Zvolené tempo a organizace vyučování zohledňovaly a respektovaly vzdělávací potřeby všech žáků. Na podporu žákovské představitosti bylo učivo často propojováno se situacemi z reálného života. Didaktická technika byla využívána v nízké míře, ale promyšleně a účelně.

Vyučující průběžně sledovali učební výsledky jednotlivých žáků. Vhodně jim k prováděným činnostem poskytovali zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Výuka byla často vhodně doplněná řízeným rozhovorem i samostatnou prací žáků. Často byly využívány společné aktivity, adekvátně podporující schopnost žáků komunikovat a spolupracovat. Zároveň tím promyšleně získávali občanské, sociální a komunikační kompetence.

Žáci jsou efektivně vedeni k samostatnosti. Zadanou práci si sami dokázali i organizovat a řídit. K řešení vzniklých problémů většinou využívali vhodné strategie. Prezentováním svých výstupů byli účelně vedeni k rozvoji komunikačních dovedností. Vyučující důsledně a vhodně vedli žáky k dodržování nastavených pravidel chování.

Společným nedostatkem převážné části hodin bylo nevyužívání didaktického závěru, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného cíle. V malé míře byly vytvořeny a využity možnosti pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Ve školní družině byly sledované aktivity účelně zaměřeny na odpočinek i relaxaci. Nabídka činností byla promyšlená a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Účastníci účelně získávali potřebné komunikační a sociální kompetence. Díky individuálnímu přístupu byly promyšleně rozvíjeny jejich klíčové kompetence. Nenásilnou a vhodnou formou byla uplatněna i environmentální výchova.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole malý kolektiv, dobré mezilidské vztahy a aktivní spolupráce učitelů pozitivně přispívají k velmi dobrým podmínkám vzdělávání. Důsledně stanovená pravidla a soužití ve třídě děti respektovaly a vzájemně si pomáhaly. Vzdělávání naplňuje očekávané výstupy. V případě potřeby je dětem účelně přizpůsobena vzdělávací nabídka a umožněna možnost volby výběru úkolů a činností.

Během sledovaných činností děti dovedly přirozeně využívat řečové dovednosti k získání a sdělování informací, řešení problémů, navazování vztahů s vrstevníky. Uměly bezpečně zacházet s hračkami, pomůckami, dodržovaly pravidla her a vzájemně se respektovaly.

Způsob prováděné pedagogické diagnostiky dětí je však nevypovídající a nevede k přijímání opatření ke zlepšení stavu. Práce s výsledky při individualizaci vzdělávací nabídky je ponechán v kompetenci vyučujících, vyhodnocování výsledků je bez výrazného odrazu do praxe. Vlastní pedagogická intervence je tak poskytována spíše intuitivně a její vliv na cílený rozvoj dětí je tak méně účinný.

Škola k průběžnému zjišťování výsledků vzdělávání žáků využívá standardní nástroje (např. písemné práce, ústní zkoušení, prezentace, projekty). Získané výsledky jsou využívány k přijímání účinných opatření k aktuálním výukovým problémům žáků.

Jiný ucelený interní systém (např. opakované testování žáků ve vybraných předmětech a ročnících) pro porovnání výsledků žáků v časovém horizontu škola nemá. Vzhledem ke skutečnosti, že škola nevyužívá pravidelného zjišťování dosahovaných kompetencí žáků, chybí důležitá zpětná vazba pro stanovení stěžejních oblastí podpory.

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni (např. pravidelné rodičovské schůzky, žákovské knížky, telefony, e-maily) kdykoliv při osobní návštěvě školy. Absenci žáků škola sleduje, neomluvené hodiny se nevyskytují. Témata prevence rizikového chování a ochrany zdraví žáků jsou přirozenou součástí vzdělávacího procesu. K jejich prevenci také účelně přispívá vzájemná spolupráce a důvěra všech aktérů vzdělávání. Žáci i děti se s důvěrou svěřují pedagogům, jejich sdělením je věnována odpovídající pozornost.

Efektivitu činnosti školního poradenského pracoviště zajišťuje jasně nastavená strategie. Nedílnou součástí je účinná součinnost všech pedagogů. Podporována je pravidelným setkáváním pracovníků a úzkou spoluprací s vedením školy. Účelné je předávání informací, včetně těch o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami a žácích nadaných. Dlouhodobě konané a přínosné pro žáky jsou promyšleně organizované jedno až třídní školní výlety s pobytem v přírodě.

Rozmanitá činnost školy je doplňována spoluprací s dalšími partnery (např. ZD Častrov, Sbor dobrovolných hasičů Častrov, Obecní úřad Častrov, farnost Kamenice nad Lipou). Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti pořádáním kulturních vystoupení a společných akcí v obci (vítání občánků, setkání seniorů, besídka pro rodiče, adventní koncert, vánoční rozsvěcení, vánoční trhy).

Škola dlouhodobou spoluprací se spádovými školami získává zpětně informace o úspěšnosti žáků v jejich dalším vzdělávání. Žádné závažné problémy nebyly zaznamenány.

V obci je v předvánočním čase dlouholetou tradicí divadelní představení v podání žáků školy. Informace o pořádaných akcích jsou také průběžně prezentovány na webových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy

Silné stránky

- Účelně nastavený systém přechodu dětí od předškolního vzdělávání k povinné školní docházce za spolupráce žáků školy (2.2)
- Výborné prosociální vztahy, aktivní týmová spolupráce, kolegialita a vzájemný respekt ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy (3.3)
- Úspěšné vedení dětí v mateřské škole ke vzájemné spolupráci, respektu, sebekontroli a odpovědnosti (3.4)
- V mateřské škole výrazná podpora dětí při vytváření kladných postojů k environmentální výchově při vhodném a cíleném využívání okolní přírody (4.2)
- V základní škole individuální přístup k žákům a promyšlená podpora jejich silných stránek (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nastavený systém hospitační činnosti školy není celkově efektivní (2.1)
- Základní škola nevyvíjí snahu o získání kvalifikovaných pedagogických pracovníků (2.3)
- V mateřské škole nedostačující úroveň dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (3.5)
- Absence vyhodnocení naplnění vzdělávacích cílů a nevytváření vhodných příležitostí pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků školy (4.3)
- V mateřské škole nejsou záznamy pedagogické diagnostiky systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu, cíleně nevedou k diferencované vzdělávací nabídce a účelnému poskytování individuálního přístupu vzhledem k věku a schopnostem dětí (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V základní škole vytvořit efektivní systém hospitační činnosti, získat kvalifikované pedagogy a zajistit účelné další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Vytvářet vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků školy
- V mateřské škole záznamy pedagogické diagnostiky systematicky využívat k plánování vzdělávacího procesu, diferencované vzdělávací nabídce a poskytování individuálního přístupu k dětem

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis usnesení z 5. jednání Zastupitelstva obce Častrov konaného dne 13. 6. 2023 (schválení výjimky v počtu žáků)
2. Koncepce rozvoje školy pro období 2023–2026, strategické cíle
3. Zápisový arch z hospitace 2023/24, ze dne 5. 9. 2023
4. Školní vzdělávací program U nás na vsi ZŠ a MŠ Častrov, čj. MŠ 12/2017, s platností od 1. 9. 2017, aktualizace 25. 8. 2021
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s platností od 1. 9. 2017
6. Minimální preventivní program k prevenci patologických jevů v mateřské škole, ze dne 31. 8. 2017
7. Koncepce mateřské školy 2017
8. Plán vzdělávání na školní rok 2023/2024, ze dne 30. 8. 2023
9. Evaluační zpráva 2022/2023
10. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024
11. Minimální preventivní program v ZŠ Častrov, ze dne 30. 8. 2023
12. Seznam dětí na školní rok 2023/2024
13. Přehled docházky, školní rok 2023/2024
14. Záznamy pozorování dětí, portfolia dětí, školní rok 2023/2024
15. Dokumentace mateřské školy pro školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Šviháková, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

5. 2. 2024